

Przykładowe rozwiązanie karty pracy:

LATA ŻYCIA MELCHIORA WAŃKOWICZA

Pisarz urodził się 10 stycznia 1892 roku w Kalużycach (nieopodal Mińska), dziś na terenie Białorusi. Zmarł 10 września 1974 roku w Warszawie.

POCHODZENIE / RODZINA / EDUKACJA

- Urodził się w rodzinie szlacheckiej herbu Lis. Był najmłodszym z czwórki rodzeństwa. Imię odziedziczył po ojcu, seniorze Melchiorze Wańkowiczu (1842–1892), który zmarł w roku narodzin syna. Matka pisarza, Maria ze Szwoynickich (1850–1895) zmarła, gdy mały Melchior miał trzy lata. Po śmierci matki Wańkowicz trafił do majątku babki, Feliksy Szwoynickiej (1820–1913) w Nowotrzebach. W 1901 roku Melchiora wysłano do szkoły w Zakopanem, po dwóch latach przeniesiono go do Warszawy, gdzie od 1903 roku kontynuował naukę w prywatnej szkole polskiej – Gimnazjum Pawła Chrzanowskie-go (obecnie XVIII Liceum Ogólnokształcące im. Jana Zamoyskiego). W okresie nauki w gimnazjum Wańkowicz działał aktywnie w konspiracji. W 1905 roku był uczestnikiem strajku szkolnego, a dwa lata później został członkiem Organizacji Młodzieży Szkół Średnich „Przyszłość” (PET). W 1910 roku pełnił funkcję sekretarzem generalnego PET-u w Królestwie Polskim, a także redaktora nielegalnego pisma młodzieżowego „Wici”. To właśnie w tej gazecie Wańkowicz debiutował jako pisarz, publikując – pod pseudonimem Jerzy Łużyc – artykuł *Szkoła polska w życiu narodu*. Rok później, w 1911 roku, po zdanej maturze Wańkowicz przeniósł się do Krakowa, aby studiować prawo na Uniwersytecie Jagiellońskim.

STOSUNEK DO KOLEGÓW	<ul style="list-style-type: none">• solidaryzowanie się z kolegami z klasy;• aktywne i sumienne – podobnie jak reszta klasy – przygotowywanie się do lekcji historii;• docenienie sprytu kolegów, ich refleksu i poczucia humoru, a także umiejętności wybrnięcia z kłopotliwej sytuacji (np. w przypadku opowieści o randce królowej Elżbiety z królem hiszpańskim Filipem);• irytacja wywołana niedostatecznym przygotowaniem się kolegi (narrator wyraża się o nim negatywnie – <i>nygus, nierób i durna pała</i>).
SPOSÓB WYPOWIEDZI	<ul style="list-style-type: none">• nawiązuje do czasów akcji przywołanych fragmentów (stąd obecność żargonu uczniowskiego, rusycyzmów);• emocjonalizm i ekspresyjność ujawniające się w porównaniach, epitetach, stosowaniu wykrzyknień, pytań retorycznych, a na wet obelgach;• dygresje (np. nawiązanie do jego pobytu w Stanach Zjednoczonych i obiedzie u prof. Tomasza Siemiradzkiego).
CYTATY	[Dowolne przywołane przez ucznia na potwierdzenie podanych spostrzeżeń].
STOSUNEK DO SZKOŁY / NAUCZYCIELA	<ul style="list-style-type: none">• niezgoda na rusyfikację i postępowanie władz szkoły;• szacunek do szkoły (wraz z kolegami nie robił niczego, co mogłoby narazić dobre imię szkoły);• szacunek do dyrektora szkoły – Sznuka (zwanego „Foką”);• bunt przeciwko zarządzeniu władz szkolnych i dwuletnia „walka” z „Bucefałem” (Rosjaninem, nauczycielem historii, nazywanym początkowo <i>ciapą, niemrawcem</i>);• znajomość dzieł polskiej literatury (<i>Dziadów, części III</i> Adama Mickiewicza i <i>Szyfowych prac</i> Stefana Żeromskiego);• konsekwentne udowadnianie rosyjskiemu nauczycielowi jego niewiedzy (np. wyszukiwanie <i>dziesięciorzędnych szczegółów</i>);• umiejętność dostrzeżenia prawości i mądrości rosyjskiego nauczyciela, a także okazania pedagogowi należnego szacunku.

